

Bruxelles, 27.3.2014.
SWD(2014) 102 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UTJECAJA

Priložen dokumentu

Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2003/41/EZ o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje

IORP II.

{COM(2014) 167 final}
{SWD(2014) 103 final}
{SWD(2014) 104 final}

1. UVOD

Mirovinske sustave Europske unije (EU) potrebno je prilagoditi kako bi se osigurale odgovarajuće, sigurne i održive mirovine. Za ostvarenje tog cilja može biti presudan doprinos jedinstvenog tržišta. U Bijeloj knjizi o mirovinama najavljuje se da će „Komisija tijekom 2012. podnijeti zakonodavni prijedlog revizije [Direktive 2003/41/EZ o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje]”. Poput ostalih financijskih institucija, i institucije za strukovno mirovinsko osiguranje (IORP) sastavni su dio jedinstvenog tržišta.

Direktivom 2003/41/EZ napravljen je prvi korak prema jedinstvenom tržištu. Deset godina nakon njezina donošenja potrebno je izvršiti reviziju zbog pet razloga. Prvo, i dalje postoje bonitetne prepreke zbog kojih za poslodavce poskupljuje pristupanje institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje u drugim državama članicama. Drugo, znatno se povećao broj Europljana koji odabiru programe s definiranim doprinosima kod kojih se rizik s institucija za strukovno mirovinsko osiguranje i poslodavaca prebacuje na pojedince. Treće, tijekom nedavne financijske i gospodarske krize pokazalo se da je potrebno poboljšati postojeće minimalne razine zaštite članova i korisnika. Četvrto, pojedincima su nedostupne osnovne informacije u razumljivom obliku, zbog čega oni ne mogu donositi informirane odluke o financiranju svoje mirovine. Peto, ovlasti nadzora nisu dovoljne kako bi se osiguralo da institucije za strukovno mirovinsko osiguranje poštuju zahtjeve upravljanja i transparentnosti.

Važno je odmah poduzeti korektivne mjere jačanja pravila EU-a o mikrobonitetnom nadzoru za institucije za strukovno mirovinsko osiguranje jer je za ostvarenje boljih rezultata strukovnih mirovinskih fondova potrebno mnogo vremena. Svaki izostanak trenutnog djelovanja značit će da je propuštena prilika u smislu uštede troškova i povrata ulaganja te u smislu neodgovarajućeg financijskog planiranja za milijune Europljana. Nerazmjerno bi se povećalo i opterećenje na mlade generacije i potkopala međugeneracijska solidarnost.

U prijedlogu se ne razmatra uvođenje novih pravila solventnosti za institucije za strukovno mirovinsko osiguranje. Ova odluka donesena je u srpnju 2013. nakon što su na javnom savjetovanju dionici izrazili veliku zabrinutost i na temelju kvantitativne studije utjecaja (QIS) koju je provela EIOPA. Službe Komisije preispitat će to pitanje uz pomoć EIOPA-e čim budu dostupni potpuniji podaci.

2. DEFINIRANJE PROBLEMA

Komisija je utvrdila sljedeća četiri glavna pitanja: 1. složenost prekograničnog poslovanja; 2. zahtjevi upravljanja i upravljanja rizicima; 3. komuniciranje s članovima; i 4. ovlasti nadzora.

2.1. Bonitetne prepreke zbog kojih je ograničen razvoj prekograničnih institucija za strukovno mirovinsko osiguranje

Prema iskustvima poslodavaca, institucijâ za strukovno mirovinsko osiguranje i nadzornih tijela u proteklih nekoliko godina pokazalo se da i dalje postoje važne bonitetne prepreke zbog kojih je ograničeno prekogranično poslovanje institucija za strukovno mirovinsko osiguranje. Prvo, za

prekogranično poslovanje postoje dodatna pravila nadzora, osobito sljedeće: i. ako institucije za strukovno mirovinsko osiguranje obavljaju prekograničnu djelatnost, nadzornom tijelu države članice domaćina dodjeljuje se u skladu s Direktivom diskrecijska ovlast uvođenja dodatnih pravila ulaganja; i ii. samo se prekogranični mirovinski programi moraju uvijek u cijelosti financirati.

Drugo, nisu jasne neke definicije i postupci povezani s prekograničnim poslovanjem, osobito: i. ne postoji jasna definicija prekograničnog poslovanja; ii. nije osiguran neometan prijenos mirovinskih programa s jedne institucije za strukovno mirovinsko osiguranje na instituciju koja se nalazi u drugoj državi članici; i iii. nije sigurno područje primjene pravila nadzora koja se primjenjuju u matičnim državama članicama.

2.2. Zahtjevi upravljanja i upravljanja rizicima nisu sveobuhvatni

Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje rijetko doživljavaju izravan neuspjeh. Međutim događa se njihov neizravan neuspjeh i postoji nekoliko pokazatelja da su uzroci neuspjeha nedostaci institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u pogledu prakse upravljanja i upravljanja rizicima. To upućuje na tri problema.

Prvo, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje možda nisu uspostavile odgovarajuće poslovne procese upravljanja. To se posebno odnosi na poslovni proces unutarnje revizije i poslovni proces upravljanja rizicima te aktuarski poslovni proces za programe s definiranim primanjima. Nisu potpuno definirane ni uloga i djelatnosti tih poslovnih procesa. Zbog toga ti poslovni procesi ne postoje u institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje ili ključne poslovne procese u upravljačkoj strukturi tih institucija obavlja nekvalificirano osoblje. Osim toga može doći do sukoba interesa jer institucija za strukovno mirovinsko osiguranje i njezin pokrovitelj mogu obavljati jedan poslovni proces.

Drugo, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje možda ne slijede sustavan pristup procjeni vlastitog rizika i možda u postupak donošenja odluka ne uključuju u cijelosti sustav upravljanja rizicima. Tijekom posljednje financijske krize ustanovljen je u pogledu upravljanja rizicima opći nedostatak sveobuhvatnog pristupa financijskih institucija u EU-u.

Treće, kako bi se pobrinuli da njihova imovina bude sigurna, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje ne koriste se nužno depozitarima.

2.3. Članovi ne dobivaju razumljive informacije o mirovinama

Pojedinci moraju biti dobro pripremljeni kako bi donijeli informiranu odluku o mirovinskoj štednji, ali postoji nekoliko važnih pokazatelja o neodrživim nedostacima u informiranju, što upućuje na zaključak da članovi i korisnici ne poznaju dobro događanja koja mogu negativno utjecati na mirovinska primanja. Riječ je primjerice o smanjivanju stečenih mirovinskih prava, znatnim troškovima i pristojbama, nepoznavanju vlastitog financijskog stanja građana općenito, a posebno činjenice da građani općenito za svoju mirovinu ne štede dovoljno.

2.4. Nedostaci nadzornih ovlasti

Učinkovit bonitetni nadzor zahtijeva odgovarajuće ovlasti nacionalnih nadzornih tijela za praćenje stabilnosti institucija za strukovno mirovinsko osiguranje. Tijekom savjetovanja o ovom prijedlogu utvrđena su tri pitanja o nadzornim ovlastima.

Prvo, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje mogu zaobići standarde nadzora lančanim izdvajanjem poslovnih procesa, tj. pružatelji usluga koji su treće strane prenose obavljanje djelatnosti na podizvođače. Drugo, nemaju sva nadzorna tijela ovlasti razvijanja potrebnih alata za testiranje otpornosti financijskog stanja institucija za strukovno mirovinsko osiguranje. Treće, možda je nadzornim tijelima potrebno dodijeliti dodatne ovlasti kako bi se osigurao učinkovit nadzor nad svim novim zahtjevima upravljanja i transparentnosti uvedenima ovim prijedlogom.

3. SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

Iako su trenutačno institucije za strukovno mirovinsko osiguranje važni financijski pokretači samo u nekoliko država članica, postoji mogućnost daljnjeg širenja u ostale države članice u budućnosti. Države članice smanjivale su iznose državnih mirovina, a neke ih još uvijek smanjuju. Zbog toga će za odgovarajuću zamjensku stopu za europske građane biti potreban dodatan mirovinski prihod iz strukovnog i osobnog mirovinskog osiguranja. Stoga se u mnogim državama članicama očekuje da će se veći udio mirovinskih primanja u narednim desetljećima osigurati iz privatnih mirovina. Osim toga programi s definiranim doprinosima sve su važniji i mogli bi se sve više rabiti u prekograničnom kontekstu jer su obilježja njihovih proizvoda jednostavnija od obilježja programâ s definiranim primanjima.

U skladu s člankom 4. UFEU-a potrebno je ocijeniti djelovanje EU-a u uspostavljanju unutarnjeg tržišta u kontekstu načela supsidijarnosti utvrđenog u članku 5. stavku 3. UEU-a. Djelovanjem na razini EU-a može se osigurati znatna dodana vrijednost jer se odvojenim djelovanjem država članica neće: i. ukloniti prepreke prekograničnom poslovanju; ii. osigurati viša minimalna razina zaštite potrošača na razini EU-a; iii. uzeti u obzir pozitivni vanjski učinci koji proizlaze iz ekonomija razmjera, diversifikacija rizika i inovacije povezane s prekograničnim aktivnostima; iv. izbjeći regulatorna arbitraža među sektorima financijskih usluga; v. izbjeći regulatorna arbitraža među državama članicama; i vi. uzeti u obzir interesi prekograničnih radnika.

Na temelju predloženog djelovanja države članice zadržavaju punu odgovornost za organizaciju svojih mirovinskih sustava kao i za odluke o ulozi svakog od triju „stupova“ mirovinskog sustava u pojedinim državama članicama. Revizijom se taj prerogativ ne dovodi u pitanje. Revizijom se ne obuhvaćaju ni pitanja nacionalnog socijalnog ili radnog, poreznog ili ugovornog prava.

U prijedlogu se uzima u obzir **načelo proporcionalnosti**, kako je predviđeno člankom 5. stavkom 4. UEU-a, jer je primjereno za ostvarenje ciljeva i zahtjeva samo potrebno djelovanje. Odabranim opcijama politike želi se uspostaviti odgovarajuća ravnoteža između javnog interesa i zaštite članova i korisnika te troškova institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, pokrovitelja i nadzornih tijela. Iako institucije za strukovno mirovinsko osiguranje nisu MSP-ovi (mnoge institucije za strukovno mirovinsko osiguranje mogle bi biti MSP-ovi jer zadovoljavaju kriterij broja zaposlenika, ali premašuju prag godišnjih prihoda i/ili godišnje bilance), važno je da se u regulativi uzme u obzir vrsta njihovih djelatnosti i činjenica da su opseg i složenost njihovih djelatnosti općenito manji u odnosu na ostale financijske institucije. Predviđeni zahtjevi brižno su razmotreni, izrađeni u obliku minimalnih standarda i prilagođeni posebnostima institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.

U predloženom djelovanju za svaki od operativnih ciljeva proporcionalnost se uzima u obzir na sljedeći način: i. poslovni procesi upravljanja ograničavaju se na one koji su institucijama za

strukovno mirovinsko osiguranje najvažniji; ii. dokumentiranje procjene vlastitog rizika pojednostavljuje se u skladu s posebnostima institucija za strukovno mirovinsko osiguranje; iii. obvezno imenovanje depozitara ograničava se samo na programe s definiranim doprinosima, a ne na sve institucije za strukovno mirovinsko osiguranje; iv. izvješće o mirovinskim primanjima može imati najviše dvije stranice i sadržava najvažnije informacije, ali to ne sprečava institucije za strukovno mirovinsko osiguranje da se služe drugim načinima obavješćivanja u skladu s nacionalnim zahtjevima i vlastitim komunikacijskim stilom; v. nove nadzorne ovlasti dodjeljuju se samo u mjeri u kojoj su potrebne za učinkovit nadzor nad djelatnostima institucija za strukovno mirovinsko osiguranje; vi. izvješćivanje o nadzoru nije usklađeno tako da se poštuju različiti nacionalni pristupi nadzoru; i vii. otklanjanje bonitetnih prepreka za prekogranične institucije za strukovno mirovinsko osiguranje ograničeno je na prepreke koje su dionicima uzrokovale najvažnije probleme.

4. CILJEVI

4.1. Opći cilj

Opći je cilj ove inicijative omogućiti razvoj strukovne mirovinske štednje. To je u skladu s Bijelom knjigom Komisije iz 2012. „*Plan za primjerene sigurne i održive mirovine*” u kojem je najavljen paket od 20 inicijativa kojima se državama članicama želi pomoći da bolje usklade vrijeme provedeno na poslu i u mirovini i da razviju dodatnu privatnu mirovinsku štednju. U Bijeloj knjizi navodi se da bi se revizijom Direktive mogla osigurati veća učinkovitost i sigurnost strukovnog mirovinskog osiguranja. To bi mogao biti presudan doprinos prikladnosti i održivosti mirovina. Europski parlament iznio je u svojoj rezoluciji od 21. svibnja 2013. mišljenje da bi se ovim prijedlogom mogli ojačati standardi nadzora za upravljanje, upravljanje rizicima i transparentno informiranje.

4.2. Posebni ciljevi

Za važniju ulogu strukovne mirovinske štednje potreban je bolji pristup dodatnim programima, uključujući prekogranične programe. To bi bilo moguće kad bi poslodavci doista mogli ponuditi dodatnu privatnu mirovinsku štednju i kad bi ljudi vjerovali da će iz mirovinskih programa dobiti obećano. U skladu s tim ovaj prijedlog (kojim se želi dodatno olakšati prekogranično poslovanje i povećati sigurnost jačanjem zaštite članova) ima četiri posebna cilja: i. otkloniti preostale bonitetne prepreke za prekogranične institucije za strukovno mirovinsko osiguranje; ii. osigurati dobro upravljanje i upravljanje rizicima; iii. omogućiti jasno i odgovarajuće informiranje članova i korisnika; i iv. nadzornim tijelima osigurati potreban alat za obavljanje svojih dužnosti.

4.3. Operativni ciljevi

Za ostvarenje posebnih ciljeva utvrđeno je osam operativnih ciljeva. Preostale bonitetne prepreke mogu se ukloniti ukidanjem dodatnih zahtjeva za institucije za strukovno mirovinsko osiguranje i objašnjavanjem definicija i postupaka prekograničnog poslovanja. Bolje upravljanje može se ostvariti s pomoću tri dodatna operativna cilja koja se međusobno nadopunjuju: i. osigurati stručno upravljanje institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje; ii. zahtijevati dokumentaciju o upravljanju rizicima; i iii. štiti imovinu od operativnog rizika. Informiranje članova može biti jasnije i učinkovitije slanjem jednostavnog izvješća s osnovnim informacijama o mirovinskim primanjima jednom godišnje. Potreban alat za učinkoviti nadzor institucija za strukovno mirovinsko osiguranje može se nadzornim tijelima ponuditi davanjem novih ovlasti u vezi s lančanim izdvajanjem poslovnih

procesa i testiranjem otpornosti te osiguravanjem da nadzorna tijela imaju dostatne ovlasti za provjeru poštovanja pravila nadzora i zahtjeva transparentnosti.

Opcije politike

4.4. Ukidanje dodatnih zahtjeva za prekogranično poslovanje

Pri razmatranju raspoloživih opcija politike trebalo bi procijeniti odgovarajuću razinu i usredotočiti se na daljnje usklađivanje nacionalnih zakonodavstava. Razmatrane su sljedeće opcije:

Opcija 1. – **Bez izmjene politike**: različita kvantitativna ograničenja ulaganja, stroža pravila za financiranje obveza za prekogranične institucije za strukovno mirovinsko osiguranje.

Opcija 2. – **Uklanjanje dodatnih zahtjeva iz Direktive**: bez dodatnih kvantitativnih ograničenja ulaganja, isti uvjeti za ponovnu uspostavu potpunog pokrivača za prekogranične i domaće institucije za strukovno mirovinsko osiguranje.

U tablici u nastavku sažeto je prikazana analiza opcija politike. Odabrana je opcija 2. jer je za učinkovito rješavanje problema potrebno izmijeniti pravni okvir.

Usporedba opcija politike prema kriterijima djelotvornosti, učinkovitosti i dosljednosti

	Djelotvornost Pojednostavnjivanje prekograničnog poslovanja	Učinkovitost	Dosljednost
Opcija 1.	0	0	0
Opcija 2.	++	++	++

4.5. Objašnjenje definicija i postupaka prekograničnog poslovanja

U cilju ostvarenja ovog operativnog cilja razmatrane su sljedeće opcije:

Opcija 1. – **Bez izmjene politike**: zadržavanje nejasnih definicija i postupaka povezanih s prekograničnim poslovanjem (različito tumačenje definicije prekograničnog poslovanja, nepostojanje odredbe o prekograničnom prijenosu mirovinskih programa, nejasnoće u pogledu područja primjene pravila nadzora te pravila socijalnog i radnog prava).

Opcija 2. – **Smjernice ili preporuke** za bolju primjenu i provedbu ove Direktive.

Opcija 3. – **Objašnjenje definicija i postupaka prekograničnog poslovanja u Direktivi**.

U tablici u nastavku sažeto je prikazana analiza opcija politike. Odabrana je opcija 3. jer se njome učinkovito rješava problem na koji su uputili dionici i jer bi pridonijela gospodarskim koristima za poslodavce koji žele pristupiti instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje u inozemstvu.

	Djelotvornost Pojednostavnjivanje prekograničnog poslovanja	Učinkovitost	Dosljednost

Opcija 1.	0	0	0
Opcija 2.	0	--	0
Opcija 3.	++	++	++

4.6. Osigurati stručno upravljanje institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje

U cilju ostvarenja ovog operativnog cilja razmatrane su sljedeće opcije:

Opcija 1. – **Bez izmjene politike**: jedan poslovni proces upravljanja (aktuarski poslovni proces) za programe s definiranim primanjima i hibridne programe, bez poslovnih procesa za programe s definiranim doprinosima.

Opcija 2. – Dodavanje poslovnog procesa upravljanja rizicima i poslovnog procesa unutarnje revizije: tri poslovna procesa upravljanja za programe s definiranim primanjima i hibridne programe te dva poslovna procesa za programe s definiranim doprinosima.

U tablici u nastavku sažeto je prikazana analiza opcija politike. Odabrana je opcija 2. jer uzima u obzir različite veličine i vrstu institucija za strukovno mirovinsko osiguranje i time pridonosi boljoj zaštiti članova i korisnika, a da se pri tom nepotrebno ne povećava administrativno opterećenje za institucije za strukovno mirovinsko osiguranje i pokrovitelje.

Usporedba opcija politike prema kriterijima djelotvornosti, učinkovitosti i dosljednosti

	Djelotvornost		Učinkovitost	Dosljednost
	Bolja sigurnost	Pojednostavnjivanje prekograničnog poslovanja		
Opcija 1.	0	0	0	0
Opcija 2.	++	+	+	++

4.7. Zahtjev za dokumentaciju o upravljanju rizicima

U cilju ostvarenja ovog operativnog cilja razmatrane su sljedeće opcije:

Opcija 1. – **Bez izmjene politike**: institucije za strukovno mirovinsko osiguranje ne provode sustavnu samoprocjenu svojeg profila rizičnosti i procjenu ne dostavljaju nadzornom tijelu.

Opcija 2. – **Uvođenje izvješća o procjeni rizika za mirovine (REP) kako bi se potkrijepila procjena vlastitog rizika institucija za strukovno mirovinsko osiguranje te u okviru navedenog uvođenje zahtjeva za kvalitativni opis četiriju ključnih elemenata za utvrđivanje stanja sredstava**: i. izričito vrednovanje granice nepovoljnog odstupanja od najbolje procjene kao zaštitnog sloja u izračunu tehničkih pričuva; ii. kvalitativna procjena pokroviteljske potpore dostupne institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje u slučaju nedostatka sredstava; iii. opis sigurnosnih mehanizama na raspolaganju institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje, poput mješovitih primanja, diskrecijskih primanja ili

naknadnog smanjivanja primanja; i iv. kvalitativna procjena operativnih rizika za sve programe. Nadležno tijelo obavješćuje se o procjeni rizika za mirovine.

Opcija 3. – Isto kao opcija 2. uz zajedničko izvješćivanje o nacionalnim pravilima solventnosti: za programe s definiranim primanjima i hibridne programe zahtijeva se izvješćivanje nadzornog tijela u jedinstvenom obliku o vrijednosti njihove imovine i obveza u skladu s nacionalnim zahtjevima te nabranje, ako je primjenjivo, mehanizama za sigurnosnu prilagodbu i prilagodbu primanja.

U tablici u nastavku sažeto je prikazana analiza opcija politike. Opcijama 2. i 3. omogućuje se bolje upravljanje institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje. Međutim odabrana je opcija 2. jer bi prema očekivanjima ona mogla biti učinkovitija za poslodavce i institucije za strukovno mirovinsko osiguranje jer: i. se institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje dopušta dovoljna fleksibilnost u opisivanju za njih specifične situacije, tj. vrste, opsega i složenosti njihovih djelatnosti. i ii. se očekuje da će biti znatno jeftinija od opcije 3.

Usporedba opcija politike prema kriterijima djelotvornosti, učinkovitosti i dosljednosti

	Djelotvornost		Učinkovitost	Dosljednost
	Bolja sigurnost	Pojednostavnjivanje prekograničnog poslovanja		
Opcija 1.	0	0	0	0
Opcija 2.	+	+	+	+
Opcija 3.	++	+	-	+

4.8. Zaštita imovine od operativnog rizika

U cilju ostvarenja ovog operativnog cilja razmatrane su sljedeće opcije:

Opcija 1. – Bez izmjene politike: od institucija za strukovno mirovinsko osiguranje ne zahtijeva se imenovanje depozitara; ne postoje odredbe o poslovnim procesima čuvanja i nadzora imovine.

Opcija 2. – Jačanje poslovnih procesa čuvanja i nadzora: to znači: i. financijski instrumenti podliježu dužnoj pažnji i zaštiti; ii. mora se voditi evidencija kako bi se u bilo koje vrijeme i bez odgađanja mogla utvrditi sva imovina; iii. treba poduzeti sve potrebne mjere za izbjegavanje sukoba interesa ili neusklađenosti; iv. depozitari ili skrbnici moraju provesti sve upute institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, osim ako su one u suprotnosti s mjerodavnim nacionalnim odredbama i/ili odredbama EU-a; v. treba osigurati da u transakcijama koje uključuju imovinu institucija za strukovno mirovinsko osiguranje svaka naknada instituciji bude doznačena u uobičajenom roku; i vi. treba osigurati da se prihod od imovine rabi u skladu sa svim nacionalnim odredbama i/ili odredbama EU-a.

Opcija 3. – Jačanje poslovnih procesa čuvanja i nadzora i uvođenje obveze imenovanja depozitara za sve institucije za strukovno mirovinsko osiguranje: isto kao opcija 2., ali je imenovanje depozitara obvezno.

Opcija 4. – **Jačanje poslovnih procesa čuvanja i nadzora i uvođenje obveze imenovanja depozitara za programe s definiranim doprinosima:** isto kao opcija 3., ali je imenovanje depozitara obvezno za programe s definiranim doprinosima.

U tablici u nastavku sažeto je prikazana analiza opcija politike. Odabrana je opcija 4. jer se od nje očekuje doprinos u korist zaposlenika s obzirom na bolje razmjerno upravljanje izbjegavanjem nepotrebnog dupliciranja zaštite od operativnog rizika.

Usporedba opcija politike prema kriterijima djelotvornosti, učinkovitosti i dosljednosti

	Djelotvornost		Učinkovitost	Dosljednost
	Bolja sigurnost	Pojednostavnjivanje prekograničnog poslovanja		
Opcija 1.	0	0	0	0
Opcija 2.	+	0	-	0
Opcija 3.	++	0	--	++
Opcija 4.	++	0	+	++

4.9. Slanje godišnjih izvješća o mirovinskim primanjima

U cilju ostvarenja ovog operativnog cilja razmatrane su sljedeće opcije:

Opcija 1. – **Bez izmjene politike:** u većini slučajeva na zahtjev se daju opće informacije o programu; osobne su informacije ograničene; ne postoji obveza informiranja prije učlanjenja i ne postoji zajednički obrazac.

Opcija 2. – **Osobne informacije za sve faze:** opće i osobne informacije dostavljaju se jednom godišnje; informiranje prije učlanjenja, ali ne postoji zajednički obrazac.

Opcija 3. – **Standardizirano godišnje izvješće o mirovinskim primanjima (PBS) za sve faze:** isto kao opcija 2., ali sa zajedničkim obrascem. U kratkom i standardiziranom godišnjem izvješću o mirovinskim primanjima daju se osobne i opće informacije o mirovinskom programu. Izvješće se sastavlja na temelju standardnog obrasca na dvije stranice koji će u delegiranom aktu usavršiti EIOPA. Izvješće bi bila prva faza u suvremenom višefaznom pristupu komunikacijama, što omogućuje da se nacionalne posebnosti u kasnijim fazama detaljno opišu.

U tablici u nastavku sažeto je prikazana analiza opcija politike. Odabrana je opcija 3. jer će članovima i korisnicima omogućiti dobivanje osobnog pregleda njihovih prava.

Usporedba opcija politike prema kriterijima djelotvornosti, učinkovitosti i dosljednosti

	Djelotvornost		Učinkovitost	Dosljednost
	Davanje jasnih i važnih informacija	Pojednostavnjivanje prekograničnog poslovanja		
Opcija 1.	0	0	0	0
Opcija 2.	+	-	+	+

Opcija 3.	++	++	+	++
-----------	----	----	---	----

4.10. Nadzor nad lančanim izdvajanjem poslovnih procesa i mogućnosti zahtijevanja testa otpornosti

U cilju ostvarenja ovog operativnog cilja razmatrane su sljedeće opcije:

Opcija 1. – **Bez izmjene politike.**

Opcija 2. – **Davanje nadzornim tijelima istih ovlasti u odnosu na podizvođače i pružatelje usluga te mogućnosti zahtijevanja testa otpornosti:** bez usklađivanja izvješćivanja o nadzoru.

U tablici u nastavku sažeto je prikazana analiza opcija politike. Odabrana je opcija 2. jer bi se zbog boljeg nadzora nad institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje mogla povećati sigurnost članova i korisnika, a nadzorna tijela imala bi na raspolaganju odgovarajuće alate za obavljanje svojih dužnosti.

Usporedba opcija politike prema kriterijima djelotvornosti, učinkovitosti i dosljednosti

	Djelotvornost		Učinkovitost	Dosljednost
	Bolja sigurnost	Pojednostavnjivanje prekograničnog poslovanja		
Opcija 1.	0	0	0	0
Opcija 2.	++	+	++	++

4.11. Nadzor nad zahtjevima upravljanja i transparentnosti

U cilju ostvarenja ovog operativnog cilja razmatrane su sljedeće opcije:

Opcija 1. – **Bez izmjene politike.**

Opcija 2. – **Davanje nadzornim tijelima ovlasti nadzora nad predloženim zahtjevima upravljanja i transparentnosti:** bez usklađivanja izvješćivanja o nadzoru.

U tablici u nastavku sažeto je prikazana analiza opcija politike. Odabrana je opcija 2. jer bi nadzorna tijela mogla učinkovito nadzirati institucije za strukovno mirovinsko osiguranje, što je dosljedno ostalim financijskim sektorima u EU-u.

Usporedba opcija politike prema kriterijima djelotvornosti, učinkovitosti i dosljednosti

	Djelotvornost		Učinkovitost	Dosljednost
	Bolja sigurnost	Pojednostavnjivanje prekograničnog poslovanja		
Opcija 1.	0	0	0	0
Opcija 2.	++	+	++	++

5. ANALIZA GLAVNIH UTJECAJA ODABRANIH OPCIJA POLITIKE

Iako predložena djelovanja uključuju kratkoročne troškove prilagodbe, očekuje se da će korist od cijelog paketa odabranih opcija u srednjoročnom i dugoročnom smislu nadmašiti te troškove.

5.1. Gospodarske koristi

Za zaposlenike

Očekuje se da će prijedlog zaposlenicima donijeti znatnu gospodarsku korist. Zbog boljeg upravljanja izgledno je povećanje povrata ulaganja prilagođenih riziku što pridonosi učinkovitim rezultatima u pogledu mirovinskih primanja ili doprinosa. Bolja komunikacija pojedincima će pomoći da donose informirane odluke o financiranju svoje mirovine. Prekogranične institucije za strukovno mirovinsko osiguranje mogle bi osigurati dodatnu učinkovitost, izazvati učinke razmjera za manju radnu snagu te bi se za mirovinsko osiguranje mobilnih radnika mogao uspostaviti sustav „sve na jednom mjestu“.

Za poslodavce

Očekuje se da će predloženo djelovanje poslodavcima donijeti koristi, koje bi mogle biti veće za mala i srednja poduzeća te multinacionalna poduzeća.

Poduzeća koja posluju na nižoj ili lokalnoj razini mogla bi pridruživanjem postojećim institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje smanjiti troškove. Očekuje se da će se bolje vođenim i učinkovitim institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje smanjiti opterećenje za njihove pokrovitelje. Osim toga poduzeća koja posluju na nižoj ili lokalnoj razini bez razvijenog i učinkovitog tržišta institucija za strukovno mirovinsko osiguranje mogla bi imati više koristi od pridruživanja postojećim institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje u inozemstvu nego od uspostavljanja lokalnih institucija. Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje u državama članicama s provjerenim znanjem o mirovinskim sustavima mogle bi svoje usluge proširiti na pokrovitelje u ostalim državama članicama. Službe Komisije znaju za novije slučajeve u kojima su socijalni partneri malih i srednjih poduzeća koji posluju u jednoj državi članici namjeravali uspostaviti instituciju za strukovno mirovinsko osiguranje u drugoj državi članici uglavnom zbog nedostupnosti proizvoda na lokalnom tržištu.

Mnoga multinacionalna poduzeća posluju uz međunarodnu mrežu lokalnih mirovinskih fondova. Tako se povećava složenost, smanjuje se transparentnost i pojavljuju se skriveni rizici, nedosljednosti i neučinkovitosti. Poduzeća to mogu izbjeći ujedinjavanjem lokalnih mirovinskih fondova u jednu instituciju za strukovno mirovinsko osiguranje.

Za MSP-ove

Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje formalno nisu MSP-ovi jer njihova imovina premašuje prag. Međutim mnoge su institucije za strukovno mirovinsko osiguranje male financijske institucije. Pojednostavnjivanje prekograničnih definicija i postupaka moglo bi koristiti malim institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje više nego velikima jer je njihov financijski kapacitet za pokrivanje transakcijskih troškova manji. Pokrovitelji koji su MSP-ovi, uključujući grupe MSP-ova, imat će koristi od lakšeg pristupa institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje koje već postoje na inozemnim tržištima i time će se izbjeći troškovi ulaska na tržište i iskoristiti zakon velikih brojeva.

Za nadzorna tijela

Novi sustav vjerojatno će zahtijevati veće nadzorne kapacitete. Međutim opseg promjene troškova za nadzorna tijela najviše ovisi o već postojećim nacionalnim sustavima, čiji bi kapaciteti već mogli osigurati kvalitetu nadzora institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.

Za proračune država članica

Očekuje se da će predloženo djelovanje na dva načina pozitivno utjecati na proračune država članica. Prvo, dobro vođene institucije za strukovno mirovinsko osiguranje i razvijenije tržište za institucije za strukovno mirovinsko osiguranje jačaju privatno strukovno mirovinsko osiguranje. To pridonosi smanjenju pritiska na zakonom predviđene programe. Države članice s najvećim potencijalom za ostvarenje koristi jesu one države članice čija su tržišta institucija za strukovno mirovinsko osiguranje mala u odnosu na veličinu njihovih gospodarstava. Drugo, dobro informirani pojedinci mogli bi donositi bolje odluke o svojoj mirovinskoj štednji dok su još mladi. Zbog toga bi se temeljem ovog prijedloga moglo razviti okruženje u kojem bolje informirani građani vrše manji pritisak na zakonom propisane sustave, što koristi fiskalnoj održivosti.

5.2. Socijalne koristi

Očekuje se da će prijedlog imati znatan pozitivan socijalni utjecaj. Prvo, potražnja za bilo kojim financijskim proizvodom ovisi uglavnom o povjerenju i rezultatima. Na temelju predloženog djelovanja strukovno mirovinsko osiguranje postat će učinkovitije i sigurnije. Stoga se može očekivati da će se djelovanjem pridonijeti povećanju stope pokrivenosti dopunske privatne mirovinske štednje i time povećati socijalna zaštita i jednakost primanja u društvu koje brzo stari. Drugo, zbog veće sigurnosti i osviještenosti na temelju učinkovitijeg informiranja javnost će biti bolje obaviještena o nejednakostima mirovina. Time se pojedinci potiču na donošenje informiranih odluka o iznosu štednje potrebne za odgovarajuću mirovinu i izboru ulaganja kako bi učinkovito štedjeli. Treće, očekuje se da će zajednički obrazac izvješća o mirovinskim primanjima biti potpora tržištu rada za osobe koje rade u različitim državama članicama. Konačno, veća transparentnost pomoći će socijalnim partnerima da za upravljanje institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje zahtijevaju bolju disciplinu i time potencijalno povećaju povrat ulaganja prilagođenih riziku.

5.3. Koristi za okoliš

Ne očekuje se da će predložena djelovanja imati znatan izravan utjecaj na okoliš.

5.4. Troškovi

Očekivane troškove predloženog djelovanja čini povećanje administrativnog opterećenja, ali uglavnom kao jednokratnog kratkoročnog troška prilagodbe i donekle viših periodičnih troškova novog sustava. Prema procjeni sektora institucija za strukovno mirovinsko osiguranje administrativno opterećenje uputilo je na tri elementa koja bi mogla biti najskuplja. Predloženim djelovanjem izbjegavaju se dva najskuplja elementa uzimanjem u obzir proporcionalnosti u smislu da se od institucija za strukovno mirovinsko osiguranje ne zahtijeva uključivanje zajedničkih kvantitativnih elemenata financiranja u procjeni rizika za mirovine i da se poslovni procesi upravljanja mogu smanjiti na dva. Za programe s definiranim doprinosima u nekim državama članicama očekuju se dodatni troškovi imenovanja depozitara.

5.5. Makroekonomski utjecaj

Ne očekuje se da će predloženo djelovanje imati znatan makroekonomski utjecaj, ali se mogu očekivati tri izravne koristi. Prvo, od dobrog upravljanja i upravljanja rizicima u institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje očekuje se osnaživanje njihove uloge kao dugoročnih ulagatelja u europsko gospodarstvo kratkoročnim ublažavanjem naglaska s profila rizičnosti i povrata. Drugo, očekuje se da će bolji rezultati i sigurniji mirovinski proizvodi imati pozitivan učinak na motivaciju osoblja i produktivnost radne snage. Treće, učinkovitijim strukovnim mirovinama, u pogledu postizanja veće razine povrata od imovine prilagođenog riziku, dodatno će se podržati kupovna moć umirovljenog stanovništva.

5.6. Utjecaj na treće zemlje

Predloženo djelovanje ne odnosi se na područje politike s međunarodnim regulatornim pristupima. Ne očekuje se znatan izravan utjecaj na treće zemlje.

5.7. Pregled koristi i troškova

Koristi paketa odabranih opcija uglavnom su gospodarske, ali i socijalne zbog važnosti odgovarajućeg i održivog mirovinskog sustava u gospodarstvu koje stari.

Iako predložena djelovanja uključuju kratkoročne troškove prilagodbe, očekuje se da će korist od cijelog paketa odabranih opcija nadmašiti te troškove. Za zaposlenike se očekuje znatna financijska dobit. Poslodavci mogu očekivati daljnje ostvarivanje ekonomija razmjera i prenošenje barem dijela dodatnog administrativnog opterećenja na članove i korisnike programa. Općenito bi predloženo djelovanje moglo u gospodarstvu koje stari stvarati vrijednost. Njime bi se pomoglo ostvariti bolje socijalne rezultate bez ugrožavanja gospodarskog rasta.

6. PRAĆENJE I EVALUACIJA

Službe Komisije pripremit će plan provedbe u kojem će se razmatrati sljedeća djelovanja: sastanci s državama članicama, razmjena najbolje prakse među državama članicama te programi obuke namijenjeni nacionalnim tijelima vlasti. Razmatrat će se i predvidjeti i preliminarno ispitivanje koje bi provela EIOPA te izvješće o procjeni koje bi pripremila Komisija.

Provest će se procjena učinaka odabranih opcija politike kako bi se utvrdilo u kojoj se mjeri ostvaruju predviđeni utjecaji. Stoga će se pet godina nakon donošenja Direktive provesti naknadna ocjena primjene revidirane Direktive. Ocjena će se sastaviti u obliku izvješća Komisije Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Uz nju se po potrebi te s obzirom na razvoj okolnosti mogu dostaviti političke preporuke ili prijedlozi izmjena ove Direktive. EIOPA će prikupiti kvantitativne i kvalitativne podatke. Tražit će se i savjet interesne skupine za strukovno mirovinsko osiguranje EIOPA-e, a mogla bi biti uključena i Komisijina skupina korisnika financijskih usluga. Razmatrat će se i istraživanje Eurobarometra te istraživanje kojim bi se obuhvatile institucije za strukovno mirovinsko osiguranje, poslodavci, članovi i korisnici. Poslodavcima bi se mogla postavljati pitanja o mogućim poteškoćama u uspostavi mirovinskog sustava u inozemstvu. Pokazatelj veće transparentnosti bilo bi poboljšano izvješćivanje institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u pogledu količine (tj. veći broj izvještaja ili izvješća) te kvalitete objavljenih informacija. Kad je riječ o upravljanju, ocjenjivat će se povećanje posebnih zahtjeva za

poslovne procese. Za prekogranično osiguranje uzimat će se u obzir broj prekograničnih institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.